

Georgië

6 t/m 16 mei 2019

Georganiseerd door:

**BIRDING
BREAKS**

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 – 6 mei

Amsterdam - Tbilisi

Op maandag 6 mei is iedereen al ruim van te voren aanwezig bij de incheckbalie. Na het zigzag door de poortjes lopen en schoenen aan- en uittrekken ritueel, vliegen we via Istanbul naar onze eindbestemming Tbilisi in Georgië. Hier maken we kennis met onze lokale gids Levan en chauffeur voor deze reis. Vervolgens rijden we naar het centrum van Tbilisi voor onze eerste nacht in Georgië.

Dag 2 – 7 mei

Tbilisi - Kazbegi

Al voor de afgesproken tijd staan de meeste deelnemers buiten bij het hotel om de eerste soorten te scoren. Voor sommigen wordt zelfs de eerste lifer al gezien: de **Palmtortel**. Ook vliegen er **Gierzwaluwen** rond, is er een **Groenling** aan het baltsen en zingt er een **Gekraagde Roodstaart** van de oostelijke ondersoort *samamiscus*, herkenbaar aan een opvallend wit vleugelpaneel.

Na een stevig ontbijt rijden we de stad uit langs de rivier, op naar de Hoge Kaukasus. Voor we bij het berggebied aankomen maken we een stop bij een nestplaats van de **Balkanvliegenvanger**. Na even zoeken wordt de soort gehoord en door enkele gelukkigen wordt het mannetje ook gezien. Ook een **Kleine Vliegenvanger** en **Groene Fitis** worden gezien en een **Appelvink** komt roepend overvliegen. De soortenlijst loopt langzaam verder op en bij de volgende stop, bij het Russisch – Georgisch vrijheidsmonument, maken we kennis met de eerste bergsoorten. **Alpenkraai**, **Alpenkauw**, **Alpenheggenmus** en **Alpengierzwaluw** worden aan de lijst toegevoegd. Dat Georgië ook in het voorjaar een goed land is om vogeltrek te zien blijkt wel als de eerste bellen **Wespendieven** en een grote groep **Bijeneters** komt overvliegen. Ook de eerste **Balkansperwer** trekt over en in de verte zien we een adulte **Steenarend** boven de bergen vliegen. Verbazingwekkend zijn de vele 100-en **Distelvlinders** die langs vliegen.

We rijden steeds hoger en maken een stop bij de Jvari Pass op bijna 2.400 meter hoogte. Waar we in Tbilisi in ons T-shirt in de warmte begonnen worden nu de dikke truien en de winterjassen tevoorschijn gehaald. We zien hier typische soorten voor het Kaukasusgebergte zoals de **Turkse Frater** en de **Kaukasische Strandleeuwerik**. Iets verderop bij een brug zien we ook twee **Rotskruipers** bij hun nest en foerageert er een **Waterspreeuw**.

Figuur 1: Rotskruiper in beeld! ©Lars Buckx

We komen in het dorpje Stepantsminda aan waar we de komende 3 nachten verblijven. Aan het einde van de dag rijden we nog iets dichterbij naar de Russische grens, waar zich nesten van Vale Gieren bevinden. We zien een **Vale Gier** op het nest zitten en ook meerdere vogels overvliegen. Een mooie afsluiting van onze eerste vogeldag in Georgië!

Dag 3 – 8 mei

Kazbegi

Al vroeg in de ochtend staat iedereen klaar buiten het hotel. We gaan deze ochtend op zoek naar het Kaukasisch Berghoentje en het Kaukasisch Korhoentje. We rijden vanuit het dorpje richting de voet van het gebergte waar we zicht hebben op een grasachtige vlakte. We worden toegezongen door **Kaukasische Bergtjiftjaffen** en **Roodmussen** terwijl de helling afspeuren voor het Korhoentje. Al snel weet onze gids enkele **Kaukasische Korhoenders** te vinden die door de telescoop mooi te zien zijn. Het Berghoentje laat zijn wulp-achtige roep af en toe horen, maar blijkt moeilijker te vinden. Met wat hulp van een andere gids die met zijn groep ook op zoek is naar beide hoenders, weten we toch twee **Kaukasische Berghoenders** te vinden die zich mooi laten zien. Wat een start van de dag, voor bijna iedereen twee lifers!

Na het ontbijt gaan we op zoek naar de Witkruinroodstaart en de Grote Roodmus in het dal bij het dorp. Mochten we deze soorten hier al kunnen vinden dan scheelt dat een pittige klim de berg op de volgende dag. Vanwege het mooie weer blijken deze soorten helaas al naar hogere gebieden te zijn vertrokken. Een enkeling heeft wel het geluk om alvast een vrouwtje **Witkruinroodstaart** te zien in het dal.

In de middag bezoeken we een nestwand van de **Roodvoorhoofdkanarie**. De waarneming van enkele langsvliegende vogels eerder op de dag wordt hier flink verbeterd met foeragerende vogels op soms enkele meters afstand. Ook hier komen weer groepen **Wespendieven** overvliegen, net als twee fraaie **Lammergieren**.

Aan het einde van de dag doen we nog een laatste poging voor de Witkruinroodstaart in een dal waar enkele dagen eerder 8 vogels werden gezien. Helaas zijn de roodstaarten ook hier al verdwenen. We zien wel een fraaie adulte **Sperwergrasmus** zingen. Een juveniele **Waterspreeuw** zit langs de rivier en een **Steltkluut** is toch een aparte verschijning in de sneeuw op zo'n 2.000 meter hoogte.

Figuur 2: Roodvoorhoofdkanarie ©Maurice de Graaf

Dag 4 – 9 mei

Kazbegi (Mount Kazbeg)

Vandaag staat de beklimming van Mount Kazbeg op het programma. Na een goed ontbijt rijden we in de stromende regen omhoog naar de Gergeti Trinity Church. Deze kerk is gelegen op 2.200 meter hoogte en vormt het startpunt van de wandelingen richting de top van Mount Kazbek op 5.047 hoogte. Zo hoog gaan we vandaag niet komen, maar de sneeuwgrens waar de bergsoorten zich schuilhouden is toch ook een stukje lopen. Het is wel een prachtige wandeling door het ruige berglandschap van de Hoge Kaukasus en we doen het ook niet voor niets: door de telescoop wordt een mannetje **Witkruinroodstaart** gezien! Gelukkig is het ook opgehouden met regenen en is het zonnetje weer doorgebroken.

We besluiten nog iets hoger te klimmen en stuiten uiteindelijk op een hoogte van zo'n 2.800 meter op onze tweede doelsoort van de dag: de **Kaukasische Grote Roodmus**. Een groepje van 3 vrouwtjes en één mannetje foerageert langs de rand van de sneeuw. De vogels zijn totaal niet schuw en laten zich mooi zien en fotograferen. Met een voldaan gevoel kunnen we de berghelling weer aflopen, wat een stuk sneller gaat dan de heenweg. Beneden aangekomen bezoeken we ook de Trinity Church om te bedanken dat de doelsoorten zijn gelukt en voor het mooie uitzicht over het dorpje Stepantsminda.

Figuur 3: Turkse Frater ©Maurice de Graaf

Figuur 4: Paartje Kaukasische Grote Roodmus ©Lars Buckx

Dag 5 – 10 mei

Kazbegi - Vardzia

Na twee volle dagen in het prachtige Kazbegi gebergte moeten we vandaag alweer afscheid nemen van de ruige bergtoppen. Voor sommige mensen is dit wat lastig, want nog niet iedereen heeft de Witkruinroodstaart mooi kunnen zien. Weggaan uit het Kaukasus gebergte zonder de doelsoorten hier te zien voelt niet goed en dus doen we op de terugweg naar beneden een ultieme poging om de Witkruinroodstaart te zien. Het heeft afgelopen nacht flink geregend en we hopen dat de vogels in het dal zijn komen schuilen. Nog voor iedereen de auto uit is bij de eerste stop begint de gids al te roepen: daar zit ie! Een prachtig mannetje **Witkruinroodstaart** zit in de top van een duindoorn en laat zich langdurig bekijken. Als we op het punt staan om weer weg te gaan vliegt de vogel spontaan op en vertrekt samen met een vrouwtje de bergen in. Een prachtige afsluiter van het eerste deel van de trip!

We rijden langzaam verder naar beneden tussen de indrukwekkende pieken van de Hoge Kaukasus door. Langzaam maken de bergsoorten langs de weg plaats voor de soorten van lager gelegen gebieden zoals **Grauwe Klauwieren** en **Steppebuizerden**. We maken een lunchstop in Bordzjomi, waar we in een stadsparkje tussen de vele **Grauwe Vliegenvangers** kunnen genieten van een mooi mannetje **Balkanvliegenvanger** die zich dit keer wel aan iedereen laat zien. Na de lunch bezoeken we ook het Nationaal Park Bordzjomi. In dit uit voornamelijk dennenbos bestaande park scoren we naast de **Goudhaan** en de **Zwarte Mees** ook de **Turkse Boomklever**.

Vlak voor we bij onze accommodatie in Vardzia aankomen stoppen we nog bij een klein meertje langs de weg. We maken hier kennis met een heel ander soortenspectrum dan we uit de bergen gewend zijn. Op de elektriciteitsdraad zit een gemengde groep van **Roze Spreeuwen** en **Bijeneters**. Een veel kleurrijkere elektriciteitsdraad is niet voor te stellen. We worden toegezongen door **Grauwe Gorzen** en **Oostelijke Blonde Tapuiten**, terwijl er op het plasje een mannetje **Zomertaling** zwemt en we in de rietkraag enkele **Woudaapjes** en een **Kwak** ontdekken.

Dag 6 – 11 mei

Vardzia

Vardzia is een geweldige plek om vogels te kijken, maar de plek is bij de meeste toeristen toch bekend om de beroemde grotstad. In het jaar 1185 werd deze grotstad uitgehouwen ter bescherming tegen de Mongolen. Inmiddels is de grotstad door een aardbeving grotendeels bloot komen te liggen en ook toegankelijk voor publiek. Er kan natuurlijk niet in Vardzia worden verbleven zonder een bezoek te brengen aan dit culturele hoogtepunt en dus bezoeken we na het ontbijt deze bijzondere woningen. De grotstad is niet alleen cultureel erg fraai met het versierde klooster dat zich binnen de grotten bevindt, ook voor onze vogellijst valt er van alles te halen. Zo zien we leuke soorten als **Rotsklever**, **Blauwe Rotslijster**, **Rotsmus** en een kolonie **Rotszwaluwen**. Onze gids weet ook een plek waar mogelijk een Grote Rotsklever zou zitten. De Grote Rotsklever is een zeldzaamheid in Georgië, de laatste betrouwbare waarneming dateert uit 2015. Op de bewuste plek vinden we inderdaad een interessante rotsklever die veel weg heeft van een Grote Rotsklever. In het gebied komen echter mogelijk ook hybride vogels voor, een kruising tussen de gewone Rotsklever en de Grote Rotsklever. Er worden foto's gemaakt en de vogel wordt bediscussieerd door de groep, maar het blijkt nog een hele puzzel. Via WhatsApp wordt de hulp ingeschakeld van enkele experts en uiteindelijk blijkt het toch echt om een **Grote Rotsklever** te gaan. Een super waarneming!

Figuur 5: Grote Rotsklever ©Maurice de Graaf

Figuur 6: Balkankwikstaart ©Maurice de Graaf

In de middag bezoeken we de eerste meren op het hoogvlakteplateau rondom Ninotsminda. Vanwege het vlakke landschap hebben we nauwelijks door dat we ons hier op ongeveer dezelfde hoogte bevinden als eerder in Kazbegi. Op de meren neemt de soortenlijst snel toe met leuke soorten als **Roze Pelikaan**, **Kroeskoppelikaan**, **Witogeend**, **Balkankwikstaart**, tientallen **Roodhalsfuten** en een overvliegende **Keizerarend**. Bij het Kartsakhi Lake op de grens met Turkije zien we de kolonie Pelikanen samen met **Armeense Meeuwen** op het eiland in het meer broeden. Ook kunnen we hier genieten van een groep van ruim 400 **Witvleugelsterns**, terwijl we luisteren naar een orkest van **Grote Karekieten**, **Kaspische Karekieten** en **Cetti's Zangers**. Een **Grauwe Kiekendief** jaagt boven de velden en een langsvliegende **Bardman** en **Zwartkopmeeuw** zijn leuke aanvullingen op de lijst.

Dag 7 – 12 mei

Vardzia (Ninotsminda)

Vandaag hebben we de hele dag de tijd om de overige meren rondom Ninotsminda te bezoeken. Een doelsoort is er niet echt, we gaan vooral aan de soortenlijst van de reis werken. Onze gids helpt daar goed aan mee, hij weet een nest van een Ransuil in de buurt. De **Ransuil** blijkt thuis te zijn en wordt vergezeld door enkele **Zomertortels**. Het eerste meer dat we vervolgens bezoeken is meteen succesvol met een overvliegende **Zeearend** en enkele foeragerende **Kraanvogels**, van de ondersoort zonder rode vlek op de kop. Doordat er veel neerslag is gevallen in de dagen voor we in Georgië aankwamen is de waterstand erg hoog en is er weinig slik te vinden langs de meren voor steltlopers om te foerageren. Gelukkig werken de eenden wel mee en zien we onder andere **Casarca**, **Pijlstaart**, **Slobeend** en opnieuw **Witooegeenden**. Ook beide soorten **Pelikanen** worden vandaag weer regelmatig gezien. Bij een klein plasje langs de weg kunnen **Citroenkwikstaart** en **Roodkeelpieper** aan de soortenlijst worden toegevoegd. Vooral het laatste meer, het Madatapa Lake op de grens met Armenië, blijkt een succes. Eén van de deelnemers ontdekt hier een foeragerende **Zwartkoprietzanger** in het riet die zich langdurig laat bekijken door de telescoop. Een mooie afsluiter van een soortenrijke dag! We zien vandaag 106 soorten en zetten het triptotaal op 180 vogelsoorten.

Dag 8 – 13 mei

Vardzia - Dedoplistskaro

Vandaag staat er weer een lange reisdag op het programma. Vanuit het zuiden van Georgië rijden we via de hoofdstad Tbilisi naar het uiterste oosten van Georgië waar we in het dorpje Dedoplistskaro overnachten. Onderweg naar Tbilisi liggen nog enkele mooie meren op het programma. Nog voor we bij deze meren aankomen stoppen we al met de auto om naar de roofvogels boven ons te kijken. We zien naaste enkele **Steppebuizerden** een **Schreeuwarend** vliegen. De Schreeuwarend valt echter in het niet bij de reusachtige vogel die naast hem in de lucht opduikt: een **Monniksgier**!

Onderweg naar het oosten weet onze gids een goede plek om **Kwartelkoningen** te horen en misschien zelfs te zien. Als we de auto uitstappen horen we de vogel al in de verte roepen. Even later lukt het ook om de, normaal gesproken geheimzinnig levende, vogel te zien te krijgen in het gewas. Vlak na Tbilisi zien we opnieuw enkele grote roofvogels vliegen vanuit het busje. Het gaat dit keer om een groep van 4 **Monniksgieren** waarvan twee vogels zelfs recht over ons heen komen vliegen. Om het roofvogelspektakel compleet te maken vliegt er even later ook nog een mannetje **Balkansperwer** over ons heen.

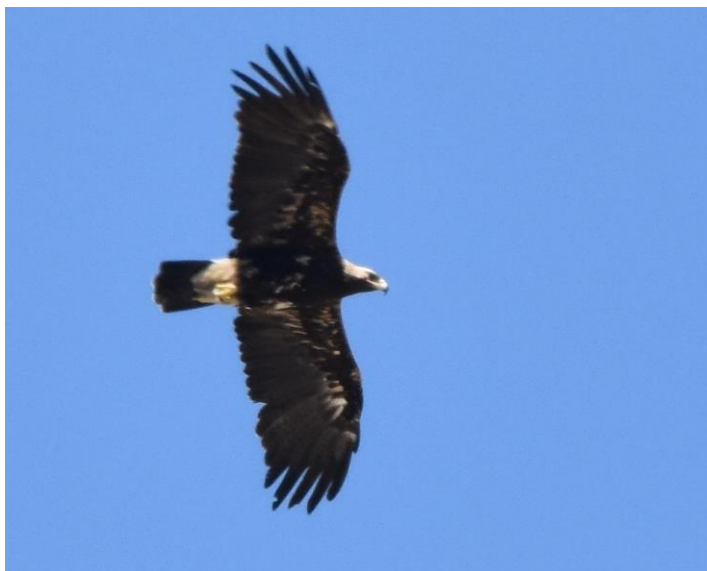
Figuur 7: Monniksgier ©Maurice de Graaf

Vanuit Tbilisi rijden we steeds verder naar het oosten en zien we het soortenspectrum langzaam veranderen. Waar gele vogels met zwarte koppen eerst nog Balkankwikstaarten waren, blijken het nu **Zwartkopgorzen** te zijn. Ook zien we steeds vaker **Hoppen**, **Scharrelaars** en **Kuifleeuweriken** naast de auto opduiken. We komen weer in een heel ander habitat terecht dan de eerste twee bezochte gebieden en dat blijkt ook aan de verschillende vogelsoorten die hier voorkomen. Onze gids weet onderweg nog een goede plek voor Middelste Bonte Specht, maar helaas werken niet alle soorten mee deze reis en zoeken we tevergeefs. Wel horen we een **Dwergooruil** roepen en zingen er **Groene Fitissen**. Vlak voor onze overnachtingsplaats maken we nog een stop om in het avondlicht de **Roodkopklauwieren** te aanschouwen en vinden we een enorme pootloze hagedis. Eenmaal aangekomen in het hotel duiken we vroeg ons bed in, morgen wordt weer een lange dag. Het slapen is niet voor iedereen even makkelijk want een **Dwergooruil** zit naast het hotel en weet van geen ophouden.

Dag 9 – 14 mei

Dedoplistskaro (Chachuna)

Vandaag hebben we de hele dag de tijd voor het steppegebied Chachuna. Het “Chachuna Managed Reserve” is een grotendeels droog gebied met daarin een oase in de vorm van een stuwmeer. Rondom dit stuwmeer is lage begroeiing te vinden dat als een magneet werkt op doortrekkende zangvogels. De weg naar dit stuwmeer is erg slecht, maar het langzame rijden geeft ons de tijd om onderweg al leuke waarnemingen te doen. Chachuna is een mooi gebied om te oefenen met de verschillende soorten leeuweriken. We zien naast de auto **Veld-**, **Kuif-**, **Kalander-**, **Kortteen-**, en **Kleine Kortteenleeuweriken**. De **Izabeltapuit** blijkt zeer algemeen in het gebied en mooie groepen **Roze Spreeuwen** komen met enkele regelmaat langsvliegen. Ook zien we regelmatig **Steenuil** op bouwwerken langs de weg en maken we een noodstop voor een **Keizerarend** die voor ons op de weg zit. De vogel vliegt verschrikt op en gaat naast de weg in een elektriciteitsmast zitten, waar hij zich nog mooi laat zien. Het blijkt de eerste van zo’n 10 **Keizerarenden** die we deze dag te zien krijgen. Eenmaal aangekomen bij de stuwdam horen we de **Zwarte Frankolijnen** al roepen en zien we ook enkele **Kleine Torenvalken** vliegen. We maken een wandeling door de bosschages langs de stuwdam om de Frankolijnen ook te zien te krijgen, maar dit blijkt nog een heel uitdaging. De bosjes zitten wel vol met vogels waaronder **Rosse Waaierstaart**, **Ménétriés Zwartkop**, **Buidelmees** en **Oostelijke Vale Spotvogel**. Na goed speurwerk lukt het uiteindelijk toch nog om de **Zwarte Frankolijn** te zien te krijgen. De vogel blijft gelukkig zitten en iedereen kan het fraaie dier in de telescoop bekijken. Na de lunch rijden we verder naar een wat droger gebied om op zoek te gaan naar de steppesoorten. In een diepe kloof die door het landschap loopt bevinden zich nesten van **Bijeneters** en **Scharrelaars** en kunnen we ook de **Holenduif** aan de soortenlijst toevoegen. We zien twee zuivere **Rotsklevers** foerageren, maar bij de tapuiten beginnen de hybride-perikelen opnieuw. In het gebied komen zowel Bonte Tapuiten als Oostelijke Blonde Tapuiten voor. Deze twee soorten lijken zo veel op elkaar dat de vogels zelf blijkbaar het verschil niet zien waardoor er hybride vogels rondvliegen. De eerste 4 tapuiten die we zien blijken Bonte Tapuit look-a-likes met witte veren op de mantel, dat duidt op Blonde Tapuiten genen... We zoeken verder en stuiten op een mannetje **Finsch Tapuit**! De vogel komt op ons af vliegen om geen twijfel over te laten aan de determinatie, dit is een mooie zuivere vogel. Even later zien we ook nog een mannetje **Bonte Tapuit** om de tapuitenfamilie compleet te maken deze reis.

Figuur 8: Keizerarend ©Maurice de Graaf

Figuur 9: Zwartkopgors ©Maurice de Graaf

Aan het eind van de dag gaan we in een wat hoger gelegen gebied op zoek naar de Sakervalk, maar die blijkt helaas onvindbaar. Wel zien en horen we enkele **Aziatische Steenpatrijzen** en een **Oostelijke Orpheusgrasmus**. Op de terugweg naar het hotel stoppen we nog bij een nest van een Oehoe. Vanaf het nest in de rotswand kijkt een nieuwsgierige jonge **Oehoe** op ons neer en horen we in de verte nog een **Kwartelkoning** roepen. Wat een prachtig gebied is Chachuna!

De Oehoe blijkt soort nummer 209 voor de triplijst. Daarmee is het totaal van de reis vorig jaar, 207 soorten, al verbroken met nog een dag te gaan. Ook het persoonlijk triprecord van onze lokale gids, 214 soorten, komt in zicht. Een mooie uitdaging voor de volgende dag!

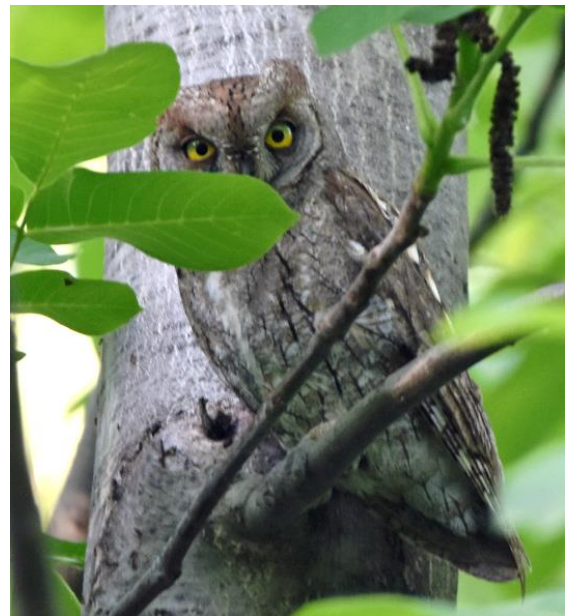
Dag 10 – 15 mei

Dedoplistskaro - Tbilisi

Vandaag staat de terugreis naar Tbilisi op het programma, maar voor het ontbijt bezoeken we eerst nog de Eagle Canyon. In deze kloof bevinden zich enkele nesten van Zwarte Ooievaars. We kunnen in de vroege ochtend één **Zwarte Ooievaar** op het nest vinden, soort nummer 210 voor de reis. Iets later komt er nog een Zwarte Ooievaar aanvliegen en zien we ook een slapende **Vale Gier** zitten.

Na het ontbijt rijden we weer terug naar het westen om bij de weg naar David Gareja af te slaan. Het klooster zelf is helaas niet bereikbaar met onze bus vanwege de slechte weg. De plasjes halverwege deze weg zijn wel bereikbaar en kunnen leuke soorten op doortrek opleveren zoals Jufferkraanvogel of Grauwe Franjepoot. Bij deze plasjes aangekomen lijkt ons geluk helaas op te zijn, de plasjes zijn bijna drooggevallen en er zijn geen vogels op te vinden. We rijden snel verder naar Lake Jandari op de grens met Azerbeidzjan. Boven het meer vliegen opnieuw **Witwang-** en **Witvleugelsterns** en langs de oever zien we een soort die we tot dan toe verbazingwekkend hadden gemist: de **Dwergaalscholver**. Samen met twee **Ralreigers** kunnen we de soortenlijst hier ophogen tot 212 soorten.

De lokale gids heeft nog een laatste troef voor ons, een stadspark midden in Tbilisi. Dit park is in de winter een goede plek om spechten te zien en mogelijk kunnen we nu ook nog enkele spechtensorten zien. Daar bleek geen woord aan gelogen want binnen zo'n 10 minuten zien we hier **Kleine Bonte-**, **Middelste Bonte-**, **Grote Bonte-**, **Syrische Bonte-**, **Groene-** en **Zwarte Specht!** De Kleine en Middelste Bonte en de Zwarte Specht zijn nog nieuwe soorten voor de reis en brengen het totaal aantal op maar liefst 215 vogelsoorten! Als afsluiting weten we ook nog een **Dwergooruil** te vinden die ons vanuit een boom zit aan te kijken en zich mooi laat fotograferen. Voldaan begeven we ons naar Tbilisi voor ons laatste avondmaal met mooi uitzicht op de stad, waarboven enkele **Kwakken** rondvliegen. We kunnen terugkijken op een zeer succesvolle rondreis door Georgië, met dank aan een fanatieke groep deelnemers en een uitstekende lokale gids!

Figuur 10: Dwergooruil ©Maurice de Graaf

Scharrelaar ©Maurice de Graaf

Lammergeieren (onvolwassen en adult) ©Maurice de Graaf

Vrouwteje Kaukasisch Korhoen ©Maurice de Graaf

Grote Nachtpauwoog ©Lars Buckx

Kaukasische Bergtjiftjaf ©Lars Buckx

Steenuil ©Lars Buckx